

Az ismeretkör: **Cigány kultúra és társadalom**

Kredittartománya: 6 kredit

Tantárgyai:

1) Cigány irodalom

2) Bevezetés a romológiába

Tantárgy neve: Bevezetés a romológiába

Kreditértéke: 3

Neptunkódja: BNTANI1084, BLTANI1084

A tantárgy besorolása: **kötelező**

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”100%elmélet-0%gyakorlat

A tanóra típusa: ea+gyak és óraszám: nappali tagozaton 3 óra előadás /hét levelező tagozaton 15 óra előadás /hét adott félévben,

Az adott ismeretátadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető
- az előadások témaköreinek ppt-s változata elérhető közös elektronikus felületen
- a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen

A számonkérés módja: **vizsgajegy**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:**

A tantárgy **tantervi helye:** 1. félév

Előtanulmányi feltételek: nincsenek

Tantárgyleírás:

A főbb fogalmak tisztázása. A cigányok/romák eredete, vándorlás és megjelenése a kora középkori Magyarországon. A felvilágosult abszolutizmus romapolitikája. Romák a 19. századi Magyarországon és a XX. század első felében. A magyarországi cigányok története 1945-től. A magyarországi cigányság intézményesülése a rendszerváltás után. A magyarországi cigányság társadalmi problémái. A cigánygyerekek iskoláztatásának főbb problémái. Az iskolai szegregáció. Integrációs törekvések az oktatásában a roma gyerekekkel kapcsolatosan. A cigányzene világa. A cigányság táncművészete. A cigány képzőművészet és irodalom. A roma jogvédelem. Cigányok a médiában. A cigány nyelv sajátosságai. Az európai roma stratégiai program

A kurzus során érintjük azokat a praxisban megjelenő digitális készségeket is, amelyek elengedhetetlenek a munkavégzés során. Áttekintjük az adattárolás rendszerét, s néhány konkrét példán keresztül megismerkedünk az adminisztrációs rendszerek használatával. Érintett témakörök még: Az iskola által kezelt személyes adatok köre, adattovábbítás, tárolási idő, iskolai szolgáltatás teljesítésén alapuló adatszolgáltatás, adatkezelés, hozzájáruláson alapuló adatszolgáltatás, adatkezelés, az adatkezeléssel kapcsolatban a szülőt megillető jogok.

A kurzus során érintjük a fenntartható fejlődés fogalmát mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan kérdéseket is körüljárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével.

Kötelező és ajánlott irodalom:

Kállai Ernő – Kovács László (2009, szerk.): Megismerés és elfogadás - Pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. század iskolájában. Nyitott Könyvműhely, Budapest ISBN: 978-963- 9725-91-1

Kemény István (2000, szerk.): A magyarországi romák. Press Publika, Budapest ISBN: 9639001473

Nahalka István – Torgyik Judit (2004): Megközelítések a roma gyerekek nevelésének egyes kérdései. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest ISBN: 963 9316 84 9

Kovalcsik Katalin (2002, szerk.): Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből. BTF-IFA-MKM ISBN 9638323256

Fraser, Sir Angus (1996): A cigányok. Osiris Kiadó, Budapest ISBN 9633896185 Stewart, M. S. (1994): Daltestvérek. T-Twins Kiadó, MTA Szociológiai Intézet, Max Weber Alapítvány ISBN 9637977554

Szuhay Péter (1999): A magyarországi cigányok kultúrája; etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája. Panoráma, Budapest ISBN 9632438345

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a nemzetiség nyelvét, kultúráját, történelmét, irodalmát.
- Ismeri a 6-12 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvfejlesztési stratégiákat.
- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség területén.
- Tisztában van az inklúzióknak a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi identitás kialakulásának, elmélyítésének elméletét és gyakorlatát, a nemzetiségi nevelés területén végzett tevékenység társadalmi jelentőségét.
- Ismeri a nemzetiségi tanító tevékenységét meghatározó jogi, szakmai dokumentumokat.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- Differenciáltan, korszerű módszereket alkalmazva, a gyerekek előzetes tapasztalataira kompetenciáira építve képes a nemzetiségi kultúra átszarmaztatására.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Képes nemzetiségi nyelven tanításra, színvonalas, példaadó nemzetiségi nyelvű kommunikációra.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség kultúrájának megismerése, őrzése, átszarmaztatása iránt, fontosnak tartja tevékenysége identitást alakító szerepét.
- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nemzetiségi nyelvű kommunikáció iránt.
- Aktívan szerepet vállal a nemzetiségi közösségi célok elérésében, a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben.
- Elkötelezett a különböző kultúrák megbecsülése iránt, törekszik az együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra.
- Nyitott a nemzetiségi nyelvű szakirodalom tanulmányozására, nemzetiségi nyelvi,

irodalmi, kulturális és módszertani felkészültségét folyamatosan elmélyíti.

- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan és felelősen képviseli, tudományosan és módszertanilag megalapozottan közvetíti a nemzetiségi kultúrát.

- Felelősséget vállal a tanulók nemzetiségi identitásának alakításában és erősítésében.

- Felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért.

- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.

Tantárgy felelőse: Dr. Baksa Brigitta főiskolai tanár Phd

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Báder Iván tanársegéd